

CONTEMPORARY TERRORISM. CASE-STUDY: THE EMERGENCE OF ISIS

Diana Secară

PhD Student "Babeş-Bolyai" University of Cluj-Napoca

Abstract: Security analysts, researchers and academics increasingly debated in recent years the issue of terrorism, a real threat and a real danger to the security of citizens precisely because the lack of borders and the fact that it has evolved continuously, with the recruitment methods and also the methods used to achieve their goals.

Terrorist group ISIS (or Islamic State) has become one of the most popular current terrorist groups. Due to excessive promotion of their ideology, massive campaign for gathering followers, increased number of attacks, including on the European territory, but also the use of social networks has caused worldwide fear of Islamic State. The latest and known attacks by ISIS are those in Paris and Brussels, attacks that shook the whole Europe and have brought numerous geopolitical consequences

Key words: Terrorism, ISIS, Islamic terrorism, attacks, Europe

Mediul internațional de securitate a cunoscut semnificative modificări în ultimii ani. Aceste schimbări au survenit în special după atacul terorist din 9 septembrie 2001, care a pus în alertă întreaga comunitate internațională și a dus la o regândire a sistemului internațional de securitate.

Lucrarea de față are scopul de a prezenta principalele pericolele pe care le prezintă gruparea Statul Islamic asupra securității Europei. De asemenea, asta include și prezentarea ultimelor atacuri de amploare, teroriste, din parte grupării, și anume, cele din Paris și Bruxelles.

Analizii de securitate, cercetătorii și mediul academic au dezbătut tot mai mult în ultimii ani problematica terorismului, o amenințare reală și care reprezintă un adevărat pericol asupra siguranței cetățenilor tocmai datorită caracterului său transfrontalier și a faptului că, acesta a evoluat continuu, atât din punctul de vedere al mijloacelor de recrutare, cât și al metodelor utilizate pentru a-și atinge scopurile.

Gruparea teroristă ISIS (sau Statul Islamic) a devenit una din cele mai cunoscute grupări teroriste actuale. Din cauza promovării excesive a propriei ideologii, campania masivă de adunare de adepți, creșterea numărului de atacuri, inclusiv pe teritoriul european, dar și utilizarea rețelelor de socializare a făcut ca întreaga lume să se teamă de Statul Islamic. Cele mai recente și cunoscute atacuri ale ISIS sunt cele din Paris și Bruxelles, atacuri ce au zguduit întreaga Europa și care au adus cu sine numeroase consecințe de ordin geopolitic.

Statele membre ale Uniunii Europene au definit terorismul ca fiind o sumă de acte criminale ce au drept scop de a intimida populația, dar și de a obliga statele să destabilizeze structurile fundamentale economice, politice, sociale sau constituționale ale unei țări sau organizații internaționale și/sau să se supună cererilor autorilor acestor acte. De asemenea, teroriștii nu respectă nicio limită morală sau geografică și nu ucid doar oameni. Terorismul amenință de asemenea și instituțiile democratice, destabilizează regiuni și subminează economii. Sfârșitul secolului trecut a marcat o proliferare a terorismului internațional, mai ales dacă se ține cont de mediatizarea fără limite a succeselor obținute de unele grupări și organizații extremist-teroriste. Terorismul devine astfel și o modalitate de ducere a războiului necovențional¹. Datorită faptului că nu este limitat de un spațiu geografic bine delimitat, acesta devine un pericol transnațional global.

Gruparea teroristă ISIS, pe de o parte, aduce teroare, iar pe de altă parte îi ajută pe oameni. Cu toate că luptă, cucerește și ucide, ei vor să arate și că reușesc să creeze locuri de muncă, finanțează spitalele etc.

ISIS nu vrea să fie doar o grupare teroristă. Aceasta își dorește să fie un stat în sine. Membrii grupării au învățat din trecut și au reușit să se organizeze mult mai eficient, atât prin forța brută a numeroși oameni, cât și prin susținere financiară și politică. Putem spune că odată cu ISIS, terorismul, în special terorismul islamic, a evoluat enorm față de începuturile sale. Gruparea ISIS luptă pe două fronturi: cu Occidentul, iar pe de altă parte cu șiiții. Ambele lupte se desfășoară cu o violență de neimaginat, dar și cu diplomație și inteligență².

ISIS este o organizație teroristă, dar în același timp și o rețea mafiotă eficientă, care reușește să exploateze piețele gri transnaționale ale traficului cu arme și piețele petrolului. ISIS poate fi considerată un aparat de informații care recrutează numeroși ofițeri, o armată convențională care reușește să mobilizeze trupe. Se folosește foarte mult de propaganda pentru a recruta noi membri și pentru a-și

¹ Andreescu, Anghel, Jihadismul islamic, Editura Rao, 2015, București, pp.306-309.

² Napoleoni, Loretta, ISIS-Califatul terorii, Editura Corint, București, 2015, pag.30

promova mesajele, în special prin intermediul rețelelor de socializare. Și mai important, ISIS se prezintă ca o majoritate sunnită în Siria și o minoritate oprimată în Irak. Această grupare a reușit să distrugă frontierele statelor-națiuni contemporane și chiar se autoproclemează ca fiind restauratorul unui imperiu Islamic pierdut³. Datorită avantajelor oferite de mediul online, cum ar fi anonimitate și răspândire a informațiilor la scară globală, membrii grupărilor teroriste, inclusiv membrii ISIS, s-au orientat spre mediul virtual, care nu este delimitat de frontiere fizice. ISIS a ales în special rețelele de socializare datorită numărului mare de utilizatori, asigurându-se astfel că orice conținut media, distribuit de către ei, va ajunge la cât mai multe persoane. Informațiile transmise de aceștia prin intermediul rețelelor de socializare doresc să stârnească teama în rândul oamenilor sau să demonstreze că nu fac nimic rău, ei nefiind personajul negativ din această luptă continuă.

Unul dintre primele indicii că Statul Islamic se îndreaptă spre terorismul internațional a venit la ora 12:10 seara, pe data de 03 ianuarie 2014, când poliția greacă a oprit un taxi în orașul Orestiada. În interiorul taxiului era un cetățean francez, în vârstă de 23 de ani, pe nume Ibrahim Boudina, care se întorcea din Siria. În bagajul său, ofițerii au găsit 1.500 de euro, sau aproape 1.700 \$, precum și un document francez intitulat "Cum sa faci bombe artizanale în numele lui Allah". Dar nu a existat nici un mandat pentru arestarea sa în Europa, așa că grecii l-au lăsat liber, în conformitate cu înregistrările judiciare detaliate în ancheta franceză. Boudina era deja pe lista de supraveghere a Franței, parte dintr-o celulă de 22 de oameni radicalizați la o moschee din orașul stațiune Cannes. Atunci când oficialii francezi au fost notificați cu privire la descoperirea din Grecia, ei deja montau microfoane la rudele și prietenii săi. Câteva săptămâni mai târziu, mama lui Boudina a primit un apel de la un număr în Siria. Înainte de a închide, apelantul necunoscut a informat că fiul ei a fost trimis într-o misiune, în conformitate cu o transcriere parțială a apelului. Poliția a înființat un perimetru în jurul apartamentul familiei de la Cannes, și l-au arestat pe Boudina pe data 11 februarie 2014. Într-o debara, în aceeași clădire, au găsit trei cutii de Red Bull umplute cu 600 de grame de TATP, un exploziv, care s-ar fi folosit mai târziu pentru atacurile de la Paris și Bruxelles. Conform anchetelor următoare, el a fost primul cetățean european cunoscut care a călătorit în Siria, a intrat în gruparea Statul Islamic și a revenit cu scopul de a comite acte teroriste⁴. Acesta este doar un exemplu de cetățean european, care se alătură cauzei grupării teroriste Statul Islamic, unul dintre primele descoperite.

³ Weiss, Michael, ISIS-Armata jihadului, București, Editura Corint, pp.19-20.

⁴ Callimachi, Rukmini, How ISIS build the machinery of terror under Europe`s Gaze, http://www.nytimes.com/2016/03/29/world/europe/isis-attacks-paris-brussels.html?_r=0, accesat în 09.05.2016.

Atacurile recente desfășurate pe teritoriul european ridică o adevărată problemă asupra ascensiunii grupării ISIS în Europa.

Cea mai recentă formă de a ajunge pe teritoriul Europei este prin intermediul valului de imigranți ce a venit spre statele europene. Acum se preconizează un număr de aproape 4000 de membrii ISIS, veniți pe teritoriul european⁵, ce sunt deghizați în refugiați și sunt gata oricând să realizeze un atac dacă gruparea ISIS le cere asta.

La data de 7 ianuarie 2015, doi frați francezi Siad și Cherif Kouachi au ucis 12 caricaturiști și jurnaliști în Paris, birourile revistei Charlie Hebdo. Ahmed Coulibaly, unul din complicii lor, a atacat magazinul Hyper Casher, tot din Paris, două zile mai târziu, ucigând astfel 4 clienți, înainte ca poliția să îi elimine, împușcându-i. Cei doi frați au fost radicalizați într-o moschee, apoi în închisoare. Ei au făcut parte din celula care era responsabilă cu trimiterea noilor recruți AQI în primele zile ale insurgenței. Coulibaly a spus că a fost inspirat de al-Baghdadi, succesorul lui al-Zarqawi, căruia i-a jurat supunere⁶. Atacul asupra birourilor revistei Charlie Hebdo a fost unul din primele atacuri ale Statului Islamic pe teritoriul european și care a atras atenția întregii lumi asupra sa.

Un alt atac ce a luat prin surprindere Europa a fost tot asupra Parisului, în data de 13 noiembrie 2015.

În cadrul acestui atac, au existat șapte atacuri coordonate, efectuate de către militanți, omorând cel puțin 130 de persoane. Primele atacuri au fost lansate simultan, practic, cu două explozii aproape de stadionul francez, imediat după ora 21.20 ora locală, la patru mile distanță unul de altul. Atacurile au venit în timp ce se juca un meci amical de fotbal între Franța și Germania. Atacurile s-au mutat apoi în centrul Parisului, unde, o echipă separată de oameni înarmați au sosit, iar atacatorii au deschis focul asupra restaurantului Petit Cambodge în Rue Bichat, iar și Le Carillon, un bar de pe cealaltă parte a drumului. Al patrulea atac a venit pe Rue de la Fontaine au Roi, unde aceeași unitate de teroriști au condus spre pizzeria Casa Nostra și au deschis focul asupra oamenilor de la mese, omorând cel puțin cinci. De acolo, militanții au condus spre sud-est - se pare că au trecut de zona Bataclan unde era locul de desfășurare a unui concert- să lanseze apoi un alt atac, de această dată pe La Belle Equipe, un bar din Rue de Charonne. Cel puțin 19 persoane ce

⁵BROWN, AARON, 'JUST WAIT...' ISLAMIC STATE REVEALS IT HAS SMUGGLED THOUSANDS OF EXTREMISTS INTO EUROPE, [HTTP://WWW.EXPRESS.CO.UK/NEWS/WORLD/555434/ISLAMIC-STATE-ISIS-SMUGGLER-THOUSANDS-EXTREMISTS-INTO-EUROPE-REFUGEES](http://www.express.co.uk/news/world/555434/ISLAMIC-STATE-ISIS-SMUGGLER-THOUSANDS-EXTREMISTS-INTO-EUROPE-REFUGEES), ACCESAT ÎN 11.05.2016.

⁶Weiss, Michael, ISIS-Armata jihadului, București, Editura Corint, pag.302.

stăteau la terasă au murit după ce teroriștii au pulverizat gloanțe în jurul orei 21:35. Următorul atac s-a petrecut la locul de desfășurare a unui concert la Bataclan în Boulevard Voltaire, acesta fiind cel mai mortal. Acolo, cel puțin 89 de oameni și-au pierdut viața când au fost împușcați de oameni înarmați îmbrăcați în negru și înarmați cu arme AK-47 și purtând veste de sinucidere⁷. Acesta a fost unul din cele mai surprinzătoare atacuri teroriste și cu atât mai mult cu cât s-a petrecut chiar în centrul Parisului. Atacul realizat de militanți ai Statului Islamic a reușit să zguduie cu adevărat atât Franța, cât și celelalte state europene. De multe ori, ISIS a avertizat că vor efectua atacuri asupra Europei, iar în ultima perioada și-au dus la îndeplinire aceste amenințări. De asemenea, anchetele ulterioare au dezvăluit faptul că, unul dintre atacatorii din cadrul acestui atac, avea pașaport de refugiat sirian și a intrat în Europa sub formă de refugiat.

Ultimul atac de amploare realizat în Europa de către Statul Islamic a fost cel din Bruxelles, atac ce a lovit chiar capitala Uniunii Europene. Acest atac a avut loc în dimineața zilei de 22 martie 2016, iar guvernul belgian a declarat trei zile de doliu național după ce acest atac.

Atentatul a constat în trei atacuri cu bombă coordonate: două pe aeroportul din Bruxelles, în Zaventem, iar una la stația de metrou Maelbeek. În cadrul acestor atacuri, 32 de victime și trei sinucigași au fost uciși, iar peste 300 de persoane au fost rănite. În timpul unei alte percheziții la aeroport, s-a găsit o altă bombă⁸. Belgia mulți cetățeni care luptă pentru forțele jihadiste, comparativ oricare altă țară din Europa de Vest. Valoarea estimată a belgienilor care au plecat în Siria și Irak este de 440, începând cu luna ianuarie a anului 2015. Belgia a devenit un centru de recrutare jihadist și a activității teroriste⁹. Panica creată în urma acestor atacuri s-a extins la nivelul întregii Europe. Faptul că, gruparea Statul Islamic, a atacat chiar capitala Uniunii Europene, face ca teama pericolului față de terorism, în Europa, să fie tot mai mare.

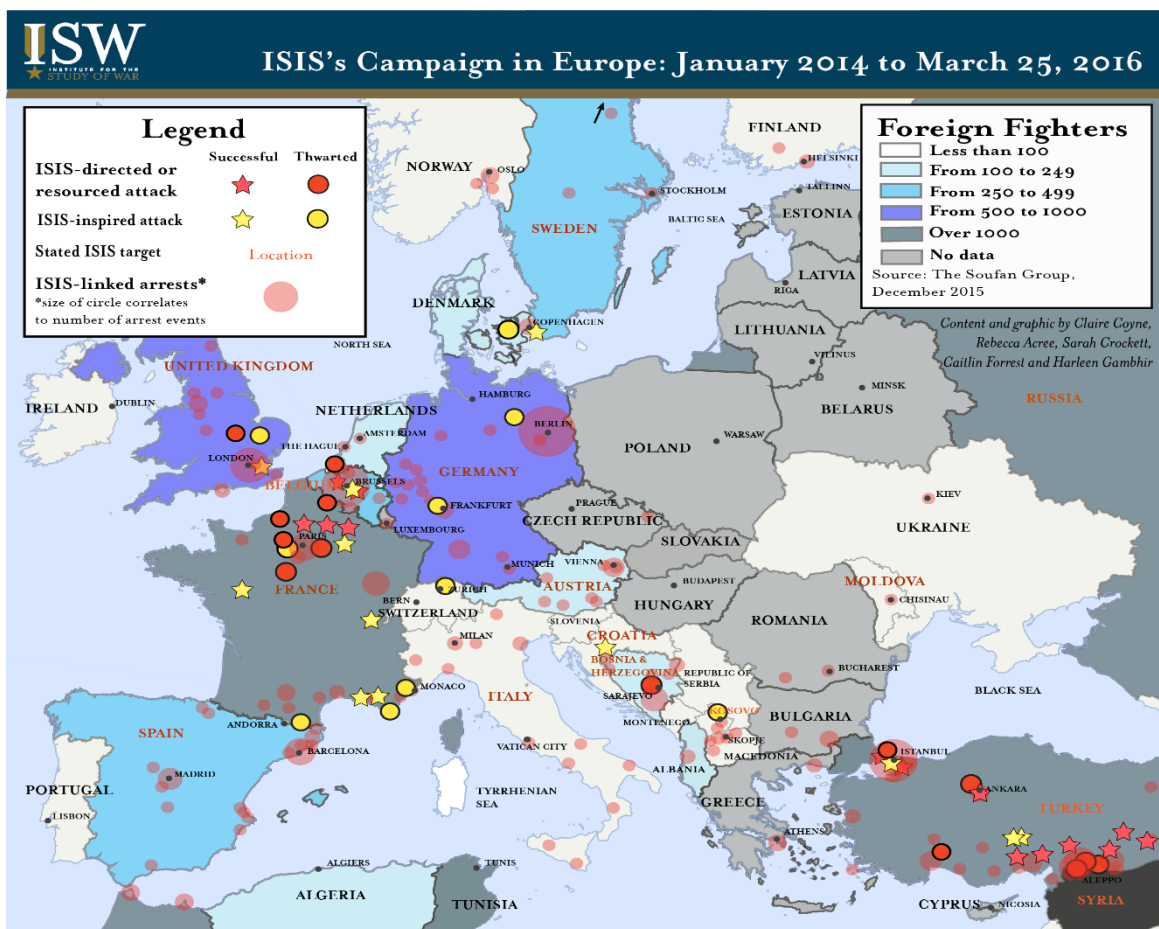
Luptătorii ISIS beneficiază de rețele de sprijin extinse pe întreg continentul european. Cerințele logistice pentru facilitarea călătoriilor europene ale luptătorilor străini în Irak și Siria pot exporta, de asemenea, acei luptători, din adăposturi sigure ale ISIS înapoi în Europa. Rapoartele din urma atacurilor noiembrie 2015 la Paris și recente atacuri de la Bruxelles indică faptul că

⁷ *** *PARIS TERROR ATTACK: EVERYTHING WE KNOW ON SATURDAY AFTERNOON*, [HTTP://WWW.TELEGRAPH.CO.UK/NEWS/WORLDNEWS/EUROPE/FRANCE/11995246/PARIS-SHOOTING-WHAT-WE-KNOW-SO-FAR.HTML](http://www.telegraph.co.uk/news/worldnews/europe/france/11995246/paris-shooting-what-we-know-so-far.html), ACCESAT ÎN 09.05.2016.

⁸ *** *ISLAMIC STATE CLAIMS ATTACKS AT BRUSSELS AIRPORT AND METRO STATION*, [HTTP://WWW.THEGUARDIAN.COM/WORLD/2016/MAR/22/BRUSSELS-AIRPORT-EXPLOSIONS-HEARD](http://www.theguardian.com/world/2016/mar/22/brussels-airport-explosions-heard), ACCESAT ÎN 09.05.2016.

⁹ Dalton, Matthew, <http://www.wsj.com/articles/how-belgium-became-a-jihadist-recruiting-hub-1411958283>, accesat în 10.05.2016.

guvernele europene au informații incomplete, fragmentate privind identitatea și comunicările membrilor ISIS din Europa. ISIS probabil își păstrează celule de atac și rețele logistice în Europa, lucru ce le va permite să lanseze atacuri spectaculoase suplimentare, cu sprijin din partea conducerii organizației din Irak și Siria. Atacurile recente din Bruxelles au reprezentat un succes pentru strategia pe termen lung a Statului Islamic, în dorința lor de a pedepsi și destabiliza Occidentul. ISIS, de asemenea, are ca scop și destabilizarea Europei într-un sens mai larg, prin atacuri spectaculoase. ISIS încearcă să accentueze tensiunile dintre statele europene, pentru a provoca frică și pentru a produce daune economice asupra Europei¹⁰. Prin aceste atacuri au creat o stare generală de neliniște, iar din punct de vedere economic au prezis scăderea veniturilor din turism și faptul că, creșterea cerințelor de securitate ar costa Europa zeci de miliarde de dolari.

¹⁰ Gambhir, Harleen, ISIS's Campaign in Europe: March 2016, <http://www.understandingwar.org/backgrounder/isiss-campaign-europe-march-2016>, accesat în 10.05.2016.
 255

Sursa: <http://www.understandingwar.org/backgrounder/isiss-campaign-europe-march-2016>

Graficul de mai sus reprezintă obiectivele ISIS în Europa și campania dusă de ISIS în Europa, pentru perioada Ianuarie 2014-Martie 2016. Dacă graficul este analizat, se vede cum cele mai multe atacuri ale ISIS, fie ele de succes sau oprite, au fost pe teritoriul Franței și la granița Turciei cu Siria. De asemenea, numărul atacurilor inspirate de către ISIS este la fel de mare pe teritoriul Franței, dar regăsim astfel astfel de atacuri și pe teritoriul Turciei. Cu toate că, pentru statele din Estul Europei, precum România, Ungaria, Bulgaria etc. nu există date legate de existența luptătorilor ISIS, celelalte state europene, precum Austria, o găsim în categoria 100-249 de luptători, Spania și Suedia pentru 250-499 de luptători, Germania și Marea Britanie au între 500 și 1000 de luptători, iar numărul cel mai mare de luptători ISIS îl regăsim în Franța.

De asemenea, după atacurile din Franța și Bruxelles, au promovat din nou recrutarea masivă a cetățenilor europeni în cadrul grupării și continuarea amenințărilor că, atacurile în Europa vor continua.

Concluzii

Din cauza promovării excesive a propriei ideologii, campania masivă de adunare de adepți, creșterea numărului de atacuri, inclusiv pe teritoriul european, dar și utilizarea rețelelor de socializare, Statul Islamic a făcut ca întreaga lume să se teamă de terorism și de activitățile întreprinse de această organizație. Atacurile recente din Paris și Bruxelles au creat o stare generală de neliniște și mai mare, din cauza pericolului terorist existent chiar în statele cele mai importante ale Uniunii Europene, actor important pe plan internațional.

Extinderea grupării pe teritoriul Europei are numeroase implicații și obiective. Unul dintre ele este cel de a destabiliza imaginea, economia și politica europeană. Numărul tot mai mare de luptători din statele europene ridică o problemă de securitate importantă asupra cetățenilor europeni. Amenințările cu posibile atacuri teroriste viitoare asupra Europei creează o stare de teamă și mai mare în rândul populației.

Bibliografie

1. Andreescu, Anghel, Jihadismul islamic, Editura Rao, București, 2015.
2. Napoleoni, Loretta, ISIS-Califatul terorii, Editura Corint, București, 2015.
3. Weiss, Michael, ISIS-Armata jihadului, Editura Corint, București, 2016.

4. *** Paris terror attack: Everything we know on Saturday afternoon, <http://www.telegraph.co.uk/news/worldnews/europe/france/11995246/Paris-shooting-What-we-know-so-far.html>, accesat în 09.05.2016.
5. *** Islamic State claims attacks at Brussels airport and metro station, <http://www.theguardian.com/world/2016/mar/22/brussels-airport-explosions-heard>, accesat în 09.05.2016.
6. Brown, Aaron, 'Just wait...' Islamic State reveals it has smuggled THOUSANDS of extremists into Europe, <http://www.express.co.uk/news/world/555434/Islamic-State-ISIS-Smuggler-THOUSANDS-Extremists-into-Europe-Refugees>, accesat în 11.05.2016.
7. Callimachi, Rukmini, How ISIS build the machinery of terror under Europe`s Gaze, http://www.nytimes.com/2016/03/29/world/europe/isis-attacks-paris-brussels.html?_r=0, accesat în 09.05.2016.
8. Dalton, Matthew, <http://www.wsj.com/articles/how-belgium-became-a-jihadist-recruiting-hub-1411958283>, accesat în 10.05.2016.
9. Gambhir, Harleen, ISIS's Campaign in Europe: March 2016, <http://www.understandingwar.org/backgrounders/isis-campaign-europe-march-2016>, accesat în 10.05.2016.